

Svar på skriftligt spörsmål om utlänningars markaffärer och objekt som är kritiska med avseende på säkerheten

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 374/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Timo Heinonen /saml:

Har det genom statens eller kommunernas försorg sålts objekt vars återinlösen nu borde genomföras, finns det i lagstiftningen eller kommer det att i lagstiftningen komma tillräckliga medel för att ingripa även i fastighetsaffärer som kommunerna planerar och har genomfört samt har staten tillräckligt grundliga uppgifter och bedömningar om objekt som inte alls ska säljas ut ur statens ägande och därigenom förhindras att de inte heller kan missbrukas genom mellanhänder?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Försvarsförvaltningens mål är att för myndigheten skapa medel varigenom statens nationella säkerhet kan förbättras. Det gäller även vid överföring av ägarskap och förvaltningsrätt till fast egendom som ligger i närheten av centrala verksamhetsställen för säkerhetsmyndigheternas uppgifter samt vid betydande investeringsprojekt. I och med nya bestämmelser skulle statens möjligheter att ingripa i åtgärder som äventyrar den nationella säkerheten förbättras. Det nya systemet skulle förebygga situationer där säkerhetsmyndigheternas verksamhetsförutsättningar eller ett nationellt säkerhetsintresse skulle kunna försämrats på grund av byggande eller fastighetsöverföring.

Militärunderrättelsen har följt utländskt fastighetsägande sedan början av 2000-talet efter det att lagen om ägande i utlänningars fastighetsaffärer upphävdes. Försvarsmakten fortsätter tillsammans med andra säkerhetsmyndigheter riksomfattande kartläggning av sådant fastighetsägande som skulle kunna anses innebära ett hot mot det militära försvaret av landet.

Det är svårt att upptäcka om en fastighet utnyttjas för olaglig verksamhet eftersom man försöker dölja det. Om en fastighet används för lagstridig verksamhet är det möjligt att ingripa i det med brottsbekämpningens befogenheter för hemlig informationsanskaffning. I normalfall kan fastigheters verkliga användningsändamål klarläggas effektivt endast via brottsmisstanke. Det är dock inte problemfritt att tillämpa den gärningsmannacentrerade lagstiftningen i anslutning till brottsbekämpning. Den militära underrättelsen borde ha möjlighet att skaffa uppgifter om aktuella organisationer, projekt och fenomen som äventyrar säkerheten utan att ha en konkret brottsmisstanke. Detta förutsätter att lagen om militär underrättelseverksamhet godkänns.

Helsingfors 22.10.2018

Försvarsminister Jussi Niinistö